

CAPITOLUL AL II-LEA. CÂMPUL DE APLICARE MATERIAL: INFRACTIUNILE CARE POT FI RETINUTE ÎN SARCINA UNEI PERSOANE JURIDICE

Cea de-a doua componentă a câmpului de aplicare a răspunderii penale a persoanelor juridice are în vedere infracțiunile care pot fi reținute în sarcina acestor entități. Pentru rezolvarea acestei probleme, vom porni de la analiza principiului specialității răspunderii penale a persoanei juridice, inițial reținut de legiuitorul român, precum și în legislațiile altor state (**Secțiunea I**) pentru ca, determinându-i imperfecțiunile, să ajungem la expunerea soluției răspunderii generale și a consecințelor acesteia asupra persoanelor juridice responsabile (**Secțiunea a II-a**).

Secțiunea I. Principiul specialității răspunderii penale a persoanei juridice

Mai multe argumente au fost exprimate în favoarea principiului specialității răspunderii penale a persoanei juridice (§1), însă inconsecvențele cauzate de o asemenea abordare a problemei în discuție sunt ușor de observat (§2).

§1. Argumentele formulate în favoarea principiului specialității răspunderii penale a persoanei juridice

Un prim argument în favoarea principiului specialității răspunderii penale a persoanei juridice ține de însăși natura diferitelor infracțiuni prevăzute de lege, care ar fi imposibil de reținut în sarcina unei persoane juridice, avându-se în vedere particularitatea acestor entități, care nu sunt ființe „*din carne și sânge*”¹. Exemplele cele mai relevante sunt reprezentate de infracțiunile de omor, loviri sau alte violențe, viol, incest, bigamie, adulter, abandon de familie, dezertare.

O altă justificare a principiului specialității este legată de latura subiectivă a infracțiunii. S-a apreciat în acest sens că infracțiunile care se săvârșesc doar cu intenție nu pot rezulta decât din fapte ale persoanelor fizice, „*singurele dotate cu conștiință și voință*”, spre deosebire de infracțiunile care pot fi comise și din culpă, în cazul cărora nimic nu se opune să poată fi reținute și în sarcina persoanelor juridice².

¹ A se vedea B. Bouloc, *La responsabilité pénale des personnes morales*, Dalloz, Paris, 1993, p. 291.

² A se vedea M.-L. Rassat, *Droit pénal général*, 2e éd., Ellipses, 2006, p. 470.